

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. VI. Inferuntur quædam circa significationem verborum formæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

X.
Dices: In
nostrâ sen-
tentiâ non
est unde
quis recipiat
gratiam, qui
solum confi-
tetur venia-
lia.

Dices secundò: si hæc verba secundum sensum quem habent non significant gratiam; ergo quando quis confitetur venialia non est unde colligamus verba absolutionis dare gratiam confitent. Nego consequentiam, ad hoc enim sufficit habere ex significatione Sacramentali quòd gratiam significant, sicut in Matrimonio & Ordine contingit, in quibus verba secundum sensum humanum non omnino gratiam significant, & tamen eam conferunt. Sacramenta ergo operantur instar rerum naturalium, & consequenter gratiam suscipientibus, qui non habent obicem peccati, non minus necessariò instanti quo recipiuntur conferunt, quàm ignis in lignum calorem aut formam ignis, vel Sol lucem in aërem inducit, ubi ille frigoris aut humiditatis, hic corporis opaci non reperit obstaculum.

SECTIO SEXTA.

Inferuntur quadam circa significatio-
nem verborum formæ.

I.
Verba formæ
à Sacerdote
pronunciata
super indis-
positum sunt
falsa.

HINC infero primò: ubi quis ad hoc Sacramentum accedit omnino indispositus, verba formæ esse falsa, cum Sacramentum reddatur nullum, ut si pœnitens non sit baptizatus, nullum habeat dolorem, &c. sicut secundum omnes essent falsa, si proferrentur à Sacerdote damoni, nam Sacerdos in eo casu quantum est ex se non poneret necessaria ad remissionem peccatorum, cum non ponat Sacramentum, sicut non credo quemquam dicturum verba esse vera, si hoc diceret lapidi, aut homini qui nunquam peccasset. Sic etiam, si quis non Sacerdos proferret illa verba, communiter censentur falsa, quia non habet auctoritatem remittendi peccata, atque adeo non facit quod in se est, cum in se hoc non habeat, sicque est falsa propositio, quia est de subiecto non supponente, sed non magis habet Sacerdos potestatem absolvendi aliquem qui non peccavit, aut qui non est baptizatus, vel dispositus, ergo.

II.
Quid de hac
formâ cen-
sendum, si
Sacramen-
tum esse pos-
sit validum,
sed informe.

Infero secundò: Si talis dari possit dolor ut Sacramentum hoc sit validum sed informe, sitque indispositio ad effectum non valorem Sacramenti, tunc probabile mihi videtur verba esse vera, quia Sacerdos quantum est ex se hominem illum absolvit, & defectus est penes solum pœnitentem, qui si faceret quod ex sua parte potest & requiritur, sicut Sacerdos facit quod requiritur ex sua, Sacramentum haberet effectum.

III.
Obicit. Ad
absolutio-
nem perinde
est asserere
nullum do-
lorem, ac
non asserere
sufficientem.

Dices, proximè asseruisse nos, si Sacerdos proferat verba absolutionis super hominem non baptizatum, aut qui non peccavit, vel nullum habet dolorem, illa esse falsa, quia Sacerdos non habet potestatem absolvendi eum qui non est baptizatus, vel qui nullum affert dolorem, sed non magis habet potestatem absolvendi eum, qui non affert dolorem sufficientem; hic enim dolor perinde est ac nullus, ergo. Distinguo minorem: Si dolor, quem affert non sit sufficiens ad valorem Sacramenti, concedo, si solum non sit sufficiens ad effectum in actu secundo consequendum, nego: in illis enim casibus significat Sacerdos se illis verbis habere potestatem remittendi peccata hominis non baptizati, & qui nullum habet dolorem, ac ponere causam in actu primo remissivam peccati, quod non facit. In altero verò casu Sacerdos ex parte sua facit quod suffi-

cit ad remissionem peccati; ponit enim id quod habet vim remittendi peccatum, si pœnitens poneret dispositionem, si autem nolit pœnitens eam ponere, stat per ipsum quòd non absolvatur; quòd enim ipso nolente se disponere non absolvatur, non est imputandum Sacerdoti, sicut nec Deo quod homo liberè non convertatur, cum ei dat gratiam sufficientem, non quidem sufficientem posito quòd nolit, nulla enim gratia sufficit ad hominem nolentem liberè convertendum, sed sufficientem in sensu diviso, unde sicut hoc præstando facit Deus quod in se est ad conversionem, ita Sacerdos ad absolutionem.

Confirmatur: Sacerdos dicens *Ego te absolvo* IV. quantum est ex me, facit quod significat, ergo verba sunt vera: consequentia ab omnibus conceditur, antecedens probatur, Sacerdos dicens, *Ego te absolvo quantum est ex me*, solum dicit se est ex me, absolvere in actu primo, seu ponere causam quantum est ex se sufficientem ad absolutionem, sicut Deum convertere hominem quantum est ex se, est ponere causam illius in actu primo conversivam, bonam scilicet cogitationem ei immittere, quæ cogitatio ex se apta est eum convertere, & tamen si Deus eandem cogitationem poneret in lapide, non diceretur eum quantum est ex se convertere.

Urgebis: Ergo & quando quis accedit sine V. ullo dolore verba Sacerdotis erunt vera; stat enim per pœnitentem quòd non absolvatur; si enim poneret dolorem consequeretur illum effectum, hunc verò si non ponat, stat per ipsum quo minus absolvatur, non per Sacerdotem qui facit quod in se est. Respondetur, hanc propositionem *Ego te absolvo* intelligendum quantum est ex me, significare Sacerdotem aliquid ponere, quod conducit ex natura sua ad absolutionem, in hoc autem casu nihil huiusmodi ponit; mera enim prolatio verborum non sufficit, ne quidem in actu primo: in secundo verò casu ponit aliquid, nempe Sacramentum, quod sufficit ex se ad tollendum peccatum, & postea tollit, si pœnitens postea habuerit dolorem requisitum, ut affirmant Auctores communiter sententiæ asserentis dari posse Sacramentum validum sed informe. Sicut cum quis alteri donat aliquid, semper ingreditur tacita conditio si ille acceptet, qui si non acceptet, stat per ipsum quo minus transeat res illa in ipsius possessionem, & dicens, do tibi hunc equum, vel librum, verum dicit, licet alter non acceptet, quia sensus illorum verborum tantum est, quantum est ex me do tibi hunc librum, quæ tamen verba non essent vera, si id diceret lapidi. Idem suo modo dicendum est in verbis absolutionis.

Infero tertio, significationem formæ, quam VI. superiore sectione posuimus, nempe, *Ego te absolvo quantum est ex me*, coincidere in re cum eâ quam hic assignat Sanctus Thomas quæst. octogesima quarta, art. tertio, ad quintum, nempe, *Ego te absolvo*, id est, *Sacramentum absolutionis tibi impendo*, quam etiam amplectitur Vasquez quæstione nonagesimâ primâ, articulo tertio, dubio septimo, numero septimo. Commodius tamen fortè explicaretur per verba magis universalis: igitur *Ego te absolvo quantum est ex me* significat *ego confero tibi causam remissionis peccatorum, vel jus ad remissionem peccatorum*, nam secundum ipsum Suarium disp. 19. sect. 2. num. 20. verba absolutionis non significant actualem remissionem peccatorum, sed aptitudinalem.

Nec

VII. Nec contra hoc urget quod obijciunt recon-
 ditiores aliqui, nempe idem significare verba ab-
 solutionis intra & extra Sacramentum, sed extra
 Sacramentum non significant positionem Sacra-
 menti; homines enim qui his vocibus, *Ego te ab-
 solvo* significationem imposuerunt, nihil sciebant
 de Sacramento. Respondetur, idem significare
 intra & extra Sacramentum, hæc autem verba,
Ego te absolvo quantum est ex me, etiam extra Sa-
 cramentum significant absolutionem tantum in
 actu primo, seu causam illius sufficientem. Ad
 probationem dico, solum significare Sacramen-
 tum quasi indirectè & confusè, directè autem
 causam remissionis peccatorum, seu titulum ad
 illam, homines autem potuerunt generatim in-
 tendere, ut hæc verba significarent hæc ratione
 Sacramentum, sicut hæc voces, *causa remissionis
 peccatorum* ab iisdem hominibus habuerunt suam
 significationem, & tamen hæc generali signifi-
 catione significant Sacramentum, sicut vox *homo*
 significat Christum, & vox *unio* unionem hypo-
 staticam, aut gratiæ cum animâ, qui tamen his
 vocibus significationem primò indiderunt, nec
 has nec illum in particulari cognoverunt.

VIII. Nec etiam urget quod opponit Suarez sectio-
 ne illâ secundâ, numero decimo-quarto, nempe
 formam Sacramenti non significare seipsam, nec
 positionem Sacramenti. Dico enim indirectè
 & confusè posse hoc significare, quatenus illa
 verba, *Abolvo te à peccatis tuis quantum est ex me*.
 habent ex institutione hominum ut significant
 absolutionem à peccatis in actu primo, seu causam
 peccatorum remissionem. Confirmatur: quando
 Sacerdos dicit, *Abolvo te quantum est ex me*,
 significat se positurum quod ex parte sua requi-
 retur ad valorem absolutionis seu remissionis pec-
 catorum, sed hoc est forma, & Sacramentum;
 ergo saltem confusè significat se positurum for-
 mam, & Sacramentum, seu causam remissionis,
 sed verbum *Abolvo* secundum mentem imponen-
 tium primam ejus significationem non habet
 alium sensum in præsentî, quàm in præterito vel
 futuro, ergo, &c. Si etiam formæ aliorum Sa-
 cramentorum, ut Baptismi & Confirmationis,
 significant internam ablutionem & signationem,
 idem dici potest de illis.

IX. Infero quartò circa rationem dubitandi de
 significatione verborum supra positam, peccata
 prius per Sacramentum Pœnitentiæ remissa, sive
 ea venialia sint, sive mortalia, esse materiam suf-
 ficientem hujus Sacramenti: ita Suarez disp. 18.
 sect. primâ, num. sexto, & sect. quartâ, num. 8.
 Valquez quæst. nonagesima-primâ, artic. tertio,
 dub. septimo, num. sexto, Coninck disp. quartâ,
 dub. tertio, num. vigesimo-septimo, Tannerus
 disp. sextâ, quæst. primâ, dub. secundo, numero
 vigesimo-octavo, Layman capite tertio, num.
 quinto, qui varios citat.

X. Ratio est, quia imprimis peccata omnia morta-
 lia, licet per contritionem remissa sint, sunt ma-
 teria Sacramenti Pœnitentiæ juxta Concilium
 Tridentinum sessione decima-quartâ, capite se-
 cundo de Pœnitentiâ, & canone sexto, & septimo;
 docet enim debere omnia peccata mortalia subjeci
 clavibus, ac judicio & sententiæ Sacerdotis, &
 tamen hic inferri possunt omnia quæ proponun-
 tur contra peccata prius per confessionem deleta.
 Deinde Benedictus XI. extravagante *Inter cunctos*
 de privilegiis, dicit salubre esse ut eorundem pec-
 catorum iteretur confessio, & injungit fratribus
 mendicantibus, ut moneant & hortentur eos, qui

ipsis confitentur, ut semel in anno eadem peccata
 suis Parochis iteratò confiteantur. Tertio, hoc
 probat communis praxis Ecclesiæ. Quarto, quia
 non fieret sine fructu, cum & gratia inde augeat-
 tur, & major tranquillitas conscientiis, securiores
 namque de remissione peccatorum redduntur
 homines, dum ea sæpius clavibus subjiciuntur.

Dices primò: forma super hoc peccatum, præ-
 fertim si illud solum quis confiteatur, non est
 vera: sed jam hæc & præcedente Sectione osten-
 dimus esse veram. Dices secundò: non potest
 forma bis cadere super eandem materiam; sic
 enim non potest quis super hostiam consecratam
 secundò verba consecrationis proferre. Respon-
 detur distinguendo antecedens, super eandem
 materiam proximam, concedo antecedens, super
 eandem remotam nego; sic enim eadem aquâ
 possunt plures baptizari, quia ablutio quæ est
 materia proxima mutatur, cum ergo confessio
 seu accusatio, quæ est materia proxima hujus Sa-
 cramenti, seu judicii & pars illius constitutiva, sit
 diversa, poterit super hoc peccatum secundò
 prolatum iteratò proferri sententia Sacerdotis,
 cum juxta Concilium Florentinum & Tridenti-
 num omne peccatum post Baptisimum commif-
 sum sit materia Sacramenti Pœnitentiæ, hoc at-
 tem est ejusmodi, ergo: quod vero prius per
 confessionem fuerit remissum, non magis obstat,
 quàm quod remissum sit per contritionem; ad
 summum enim inde habetur, non esse materiam
 necessariam, seu debere secundò subjeci clavibus,
 non tamen non posse.

Dices secundò: in judicio humano semel tan-
 tum profertur sententia, ergo nec in hoc Sacra-
 mento quod instat judicii institutum est. Res-
 pondetur in multis differre hoc judicium ab hu-
 mano, ut ostensum est: ibi etiam solum intendit
 externæ pœnæ ac litis relaxatio, & nihil inter-
 ius in animam rei derivat, quâ de causâ frustra
 iteraretur; at verò in hoc judicio spectatur in-
 ternus animæ fructus, qui cum per Sacramentum,
 quotiescumque iteratur crescat, fructuosè sæpius
 etiam eadem peccata subjiciuntur clavibus, cum
 sint materia sufficientes ad constituendum suo mo-
 do Sacramentum.

SECTIO SEPTIMA.

An forma Absolutionis valida sit,
 prolata super absentem.

TRIPLICITER procedere potest hæc quæstio,
 primò utrùm valida sit forma absolutionis
 quando quis & confitetur & absolvitur absens:
 secundò quando confitetur præsens & absens ab-
 solvitur: tertio è contra quando confitetur ab-
 sens & præsens accipit absolutionem.

Posse in aliquo casu & confessionem fieri Sa-
 cerdoti absenti, & absolutionem similiter absen-
 ti dari, olim multi tenuerunt ex Thomistis, Pa-
 ludanus, S. Antoninus, Sylvester, Petrus Soto,
 dicens hanc sententiam tenere plures Thomistas:
 eandem etiam sequitur Navarrus, Adrianus,
 Richardus, Major, Halensis, & alii.

Prima conclusio: Non potest pœnitens validè
 unquam & confiteri absens & absolvi: ita om-
 nes hodie ob bullam Clementis VIII. anno 1602.
 die 19. Julii super hac re editam, in quâ Ponti-
 fex hanc propositionem, scilicet licere per literas,
 seu

XI.
 Forma super
 hujusmodi
 peccatum
 prolata esse
 vera.

XII.
 Non refert
 quoad hoc,
 quod in ju-
 dicio huma-
 no semel
 tantum pro-
 feratur sen-
 tentia.

I.
 Quæstio hæc
 tribus modis
 præcedit.

II.
 Confessionem
 absenti fieri,
 & absolutio-
 nem absenti
 dari posse.
 non pauci
 olim dixe-
 runt.

III.
 Nunquam
 potest pœni-
 tens & con-
 fiteri, & ab-
 solvi absens.